

otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.

(Priloga Vrtcu.)

Št. 2.

Ljubljana, dne 1. februarija 1899. VII. tečaj.

Nebeška lestvica.

II. Krščanska vera.

1.

rav srečna je bila že v zgodnji mladosti *Katarina Emeriška*. Imela je pobožne, bogoljubne stariše. Zlasti je njen oče prelep zgled vernega moža, ki je hčerki tudi pokazal prvo stopinjo nebeške lestvice — živo vero. Mala Katarinica je morala delati na polju. Vodila je konje in pomagala očetu pri raznih opravilih. Pri oranju je oče večkrat, ko je preoral jedno brazdo, počakal, ozrl se proti cerkvi in rekel: „Poglej, tukaj ravno vidiva do cerkve, kjer je sveto Rešnje Telo, in lahko počastiva Gospoda. On naju vidi in bo blagoslovil najino delo.“ Kačar je pozvonilo, odkril se je oče in rekel: „Sedaj se hočeva tudi sv. maše udeležiti.“ Mej delom

je govoril oče: „Sedaj mašnik beró sv. evangeliij, sedaj je darovanje, sedaj morava moliti Jezusa v sv. hostiji.“ Večkrat je tudi zapel kako nabožno pesen. Tako je bil celo mej delom združen z Bogom; vsako njegovo delo je bilo oblačeno po živi veri. — Srečen otrok, ki je imel takega očeta.

Zahvali se, ljubi otrok, večkrat Bogu za dar svete vere. Obujaj pogosto tudi dejanje sv. vere. Veliko koristi boš imel od tega že sedaj. Ali te ne spodbuja k pokorščini živa vera, da je Jezus Kristus postal za te človek, celo otrok, da je bil On, najmogočnejši in najmodrejši, pokoren Mariji in Jožefu? Ali te ne opominja k pridnosti živa vera, da si je Jezus Kristus v potu svojega obraza služil živež, ki je bil potreben za ohranjenje onega svetega življenja, katero je daroval zate na križu?

2. Mučeniki so svojo kri prelili in svoje življenje dali za sveto vero. Njih rane so glasno pričale, da so imeli za resnico vse, kar je Bog razodel in kar nam po sveti katoliški cerkvi zapoveduje verovati. — Svetega mučenika *Petra Veroneškega* je še kot malega dečka vprašal jeden njegovih sorodnikov, ki je odpadel od vere, kaj se uči v šoli. Deček je odgovoril: Učim se apostolsko vero. Deček je postal mož; bil je mašnik, redovnik, pridigar in slednjič mučenik. Ko so ga mučili, je molil: Verujem v Boga, očeta vsemogočnega, i. t. d. In umirajoč še, ko ni mogel več govoriti, je pomočil svoj prst v obilno tekočo kri iz njegovih ran in je zapisal na zemljo: Verujem.

Ce bi bilo potrebno, ljubi otrok, vem, da bi tudi ti rad dal svoje življenje za sveto vero. Ker sedaj niso taki časi, pa vsaj večkrat obujaj vero. Povej Jezusu Kristusu, zlasti v cerkvi pred tabernaklom, da veruješ, kar je on razodel, bolj kakor bi bil sam videl in slišal. H kolikim dobrim delom je že priganjala taka živa vera dobre otroke!

3. Koncem petnajstega stoletja je prišel mlad *indijski kraljevič* nekdaž čisto sam do naselbin kristijanov. Tukaj se je spreobrn timer in bil krščen. Pri svetem krstu mu je bila od Boga vlita taka živa vera, kakor jo občudujemo samo pri svetnikih v prvih časih krščanstva.

V strahu, da bi v paganski družini svojega očeta ne izgubil milosti, ki jo je prejel pri svetem krstu, je šel prostovoljno v pregnanstvo. K temu ga je spodbujala vera v Jezusa Kristusa, ki je zapustil nebesa in prišel radi nas na revno zemljo. Da bi bil bolj podoben Zveličarju in bi živel nepoznan, šel se je učiti za krojača. Do njegove smrti nihče ni zvedel, da je kraljev sin. Poglej moč sv. vere, ki je naredila iz mladega kraljeviča tako zvestega posnemovalca Kristusovega!

Kako plačilo je pač prejel ta kraljevič v nebesih! Saj je že na zemlji Jezus obilno poplačal one, ki so verovali. Iz zgodeb sv. pisma ti je znano, da je čudežno ozdravljenim navadno rekel: „Pojdi, tvoja vera ti je pomagala!“

Ljubi otrok, ti veruješ v Boga, očeta vsemogočnega. Imej živo vero in ljubi iz vsega svojega srca svojega Stvarnika. Posveti mu svojo mladost! Ti veruješ v Jezusa Kristusa, Sina božjega, ki je prišel k tebi pri prvem sv. obhajilu. Varuj se torej greha, da ne prideš v oblast hudobnega duha in da ne bo nad teboj zgubljena dragocena Jezusova kri! Ti veruješ v sv. Duha, delivca vseh milostij. Skrbi, da bo s posvečujočo milostjo božjo vedno ozaljšana tvoja duša, in nikdar ne pozabi, da si živ tempelj sv. Duha.

Al. Stroj.

V snegu.

Glo vam je bilo veselje tam za vasjo, kadar smo imeli južen sneg. Vpili in kričali so otročaji, da se je čulo do Zmaznikove koče, kjer je stari, na pol hromi ded zrl skozi okno in kimal z glavo:

„A, da! Tudi mi smo bili taki, tudi mi!“

In ded se je zamislil; ustnici pa so se mu gibali, kakor pri molitvi.

Zunaj pa je zaklical županov Ivanek razposajenim dečakom:

„Nehajte s kepanjem, nehajte! Sezidali bomo hišo!“

„Hišo, hišo!“ kriknili so nekateri in se postavili okoli Ivanka.

„Toda kako?“ vprašali so.

„Le počakajte!“ rekel je Ivanek. „Naj pridejo vsi.“

Počasi so se zbrali vsi, ker Ivanka so imeli radi vsi. Vedeli so, da je on najbolj iznajdljiv v vsaki stvari. Kakor je bil njegov oče spoštovan in ugleden mož v vsem okraju, tako je tudi Ivanek prvačil vaški mladini.

„Hišo bomo zidali!“ ponovi še jedenkrat Ivanek.

„Saj je ne moremo!“ ugovarja jeden.

„Zakaj ne?“

„Kako pa naredimo streho? Zato rabimo palic in desk, teh pa nimamo.“

„Kaj boš ti pravil! Nič ne rabimo. Najprej naredimo velik kup snega, potem ga pa samo izkopljemo in izdolbemo.“

„Pa to se bo podrlo.“

„Nič se ne bo podrlo, če bomo prav delali. Bodete že videli!“

„Pa z rokami ne moremo narediti velike kopice.“

„Ah, saj imamo lopate“, méni Ivanek že nekoliko nejevoljen. „Kdor je pa nima, naj jo pa teče domov iskat, če se mu ljubi. Drugi naj pa tako pomagajo.“

Tako so bile odstranjene vse težave in mladi junaki so se urno lotili dela. Ej, to so vam sukali težke lopate, vse drugače, kakor v šoli peresa! Znoj jim je lil s čela, toda nobeden ni opešal, nobeden ni odnehal, dokler niso nametali snega za poldrug meter visoko in več metrov dolgo in široko.

„Dovolj bo“, méni Ivanek, brisaje si mokro čelo.

„Sedaj pa le pazite, ker pravo delo se šele začne!“

„Le počasi, le počasi!“ ukazuje. „Naredili bomo dva vhoda, na vsaki strani jednega. Le pazite, da se kdo ne zadene ob zid. Vidite, kako gre to lepo. Se okna bomo napravili!“

Delo je šlo urno izpod rok. Pustili so samo za ped debel zid, ki se je v podobi kupole dvigal višje, kakor je segala glava največjega mladih stavbarjev, Slanetovega Toneta, ki pa je hodil kljub svoji dolgosti šele v drugi razred. In še brati ni znal dobro!

„Vidite! Kaj sem vam pravil?“ vpraša Ivanek ponosno. „Kaka palača je to! In brez palic in desk, čeprav si ti France prej ugovarjal!“

„Tako hišo seveda! Toda jaz sem mislil z ravnimi stenami, ki bi bila tudi lepša!“

„Seveda, lepša! Kaj se tebi ne zdi vse lepo! Ta je vsaj cerkvi podobna!“

„Pa naj bo!“ odjenja France.

Ivanek je sedaj zlezal skozi vrata v ‚hišo‘ in se notri zravnal pokonci.

„Hej, ali me vidite? Vidite, koliko prostora je notri? Stojim lahko, pa je še precej visoko do stropa. Spali, jedli in pili bi lahko notri.“

Sedaj so hoteli vsi notri ogledat si delo svojih rok. Pa Ivanek je skrbel za varnost poslopja. Drug za drugim so lezli na jedni strani notri, na drugi ven, da je vsak videl vse.

„Kaj pa sedaj?“ vpraša France Ivanka.

„Kaj?“

„S hišo.“

„Stala bo, dokler je ne bomo podrli.“

„Jaz vem, kaj storimo!“

„Jaz tudi, jaz tudi!“ oglasi se Sočnikarjev Pepe.

„No, kaj?“

„Od daleč se postavimo, pa streljajmo na hišo, dokler je ne razrušimo.“

„To ni nič! Mi naredimo celo vojsko!“

„Vojsko pa vojsko!“ prikima Ivanek.

„Razdelimo se v dva dela. Jedna polovica bo branila hišo, druga jo pa napadovala in jo skušala podreti.“

„Z rokami?“

„Ne. Samo s kepami. Z rokami bi šlo prehitro in pa še stepli bi se nazadnje.“

„Saj smo se že večkrat, France“, smejali so se mu.

„Da, pa v snegu se valjati ni prijetno.“

„Jaz branim hišo. To bo naša trdnjava!“ reče Ivanek. „Kdo pa bo poglavar nasprotnikov?“

„France naj bo!“ zakričali so.

„O, jaz!“ rekel je France in kar samo se mu je smejalo. „Sedaj boš gledal, Ivanek!“

„Le počakaj, France! Bomo videli, kdo zmaga! Toda, kdo bo pri tebi in kdo pri meni?“

To določiti je bila težavna stvar. Večina bi bila rada branila z Ivankom trdnjavo, toda France s tem ni bil zadovoljen, posebno, ker je imel Ivanek na svoji strani največje in najspretnейše vojščake. Pa po dolгих prepirih in razgovorih so se vendar zjediniли.

„Kdaj pa začnemo?“ vpraša France.

„Pojdite na konec polja za ono grmovje. Potem pa začnite, kedar hočete in od katere strani vam je ljubše!“

France je bil zadovoljen in je odšel s svojo armado. Takoj pa je ukazal Ivanek:

„Brž delajte krogļe! Sedaj imamo dovolj časa. Potem nam ne bo treba se priklanjati in muditi se z delanjem kep. To jih bomo!“

Toda France je bil nevaren sovražnik. Ravno v največjem delu so bili Ivankovi vojaki, ko se prikaže nekaj nasprotnikov ob robu njive. In, bum, bum, priletele so prve snežene krogļe mej presenečeno vojaštvo. Jedna je zadela Ivanka v nogo, druga je priletela Ločnikarjevemu Pepetu v hrbet, tretja pa je celo prodrļa steno snežene trdnjave, da je nastalo v njej malo okroglo okence. In takoj za prvimi priletele so druge, ki so dobro merjene zopet zadele.

„Ne stojte na kupu! Narazen stopite!“ zakričal je Ivanek. „Mečite, mečite! Pa dobro merite! Živio!“ In Ivanek je vrgel prvo, drugo, tretjo v najbližjega, da je nemilo zaječal in se obrnil v beg.

„Beži, beži!“ zavpili so Ivankovi pristaši. „Ha, ha, ha! Sram ga bodi!“

„Sem pridite, če vas ni strah!“

„Le bežé, že bežé!“

Res je bilo opaziti pri nasprotnikih neko umikanje. Zdelo se je, da je silna množica kep jih odgnala za trenutek.

„Pa to niso vsi!“ méni Ivanek, ki je šele sedaj opazil, da nekaj sovražnikov manjka.

Ta hip začuje strašen krik za hrbtom in spredaj. France je poslal oddelek svojih vojakov, ki so sedaj napadli sovražnika od zadaj. Sam pa je začel bitko znova z dvojno močjo. Ivanek je bil zajet.

Strašen boj se je sedaj vnel. Silen krik se je dvigal proti nebu, kroglice so letale po zraku v nepretrganih vrstah sem ter tje, po snegu so se prekopicovala trupla padlih junakov, lica so žarela, očesa se isknila! Marsikdo je bridko zastokal, zadet na vratu od ledene kroglice in zvijal se je, ko mu je mrzla voda kapala po hrbtu; marsikdo se je izpodtaknil in se zavalil v sneg; a tudi marsikaka kroglica je zašla v trdnjavo, ki se je začela na jedni strani podirati — — —

A kljub temu je Ivanek zmagoval. Nasprotniki so se umikali, začetka počasi, potem hitreje. Na jedni strani je bil napad srečno odbit. Samo France se je še branil.

„Sedaj pa naprej!“ kriknil je Ivanek. „Za menoj!“ In stekel je naprej. Za njim pa so se podili njegovi tovariši. France pa se je obrnil in zbežal!

„Za njimi, za njimi!“

Vsi so jo udrli za premaganci, ki so tekli proti vasi, kar so jih nesle noge.

„Le za njimi! Zmaga je naša!“

„Živio!“

Za beguni mečejo, kar jim pride v roko. Sedaj ni časa, delati kepe! Ob robu je dovolj kosov ledu. Ta se dá sedaj dobro porabiti. Prvi je seveda Ivanek.

Cin! Šipa na oknu Zmaznikove kočje je zazvenčala. Kos ledu je priletel v okno in padel naravnost pred starega deda. Pregarjavci se ustrašijo, obstojé.

„Kdo je to storil, otroci?“ vpraša ded skozi okno.

Vse tiho. Nihče se ne oglasi. Vsi se pogledujejo mej seboj, kakor bi hotel vsak zvaliti krivdo na drugega.

„No, kdo je?“ vpraša ded še jedenkrat.

Par trenutkov je zopet vse tiho. Potem pa stopi Ivanek naprej in reče:

„Jaz, ded!“

„Tako, tako! Pridi no noter, Ivanek!“ odgovori ded, zapre okno in zamaši luknjo s papirjem.

„Ti torej, si ubil okno!“ reče nato Ivanku, ki je stal pred njim s povešenimi očmi. „Glej, glej!“

„Saj nisem nalašč. Franceta sem mislil, pa sem zadel okno.“

„Tako, tako! Ali pa veš, kaj si vrgel?“

Ivanek je molčal.

„Led si metal, led! Ali ne veš, kako je to nevarno? Kaj bi bilo, če bi ga zadel po nesreči v oko?“

Ivanek je molčal.

„To je ravno tako, kakor bi metal kamenje. Ali poznaš Klančnikovega očeta?“

„Da.“

„Seveda poznaš. Vidiš, Klančnikov oče vidi jo samo z jednim očesom. Drugega pa jim je nekdo izbil po zimi z ledeno kroglo. Pa tega je že davno, davno!“

„Povejte ded, povejte!“

„Drugič, Ivanek. Sedaj ni časa. Glej, poldan bo in doma te čakajo. To tudi ni lepo, da si ves ljubi dan v snegu. Pa ledu ne smeš več lučati! Si čul, Ivanek?“

„Da, ded!“

„Sedaj pa le pojdi!“

„Toda šipa?“

„To ti naj bo odpuščeno, ker si govoril resnico. Le priden bodi, Ivanek. Z Bogom!“

„Z Bogom, ded!“ vskliknil je Ivanek veselo in odskakal iz hiše bolj zadovoljen in radosten, kakor bi bil petkrat zadel Franceta v vrat.

„Ded niso hudi!“ povedal je tovarišem, ki so še čakali pred hišo.

„Ded niso hudi!“ zakričali so vsi razposajeno, ker deda so imeli radi vsi. Saj nihče v celi vasi ni znal praviti tako lepih pravljic in pripovedk kakor Zmaznikov ded. „Ded niso hudi!“

Ded pa je smehljal se zrl za njimi in solza se mu je utrnila.

„Prav taki, kakor so ti, smo bili mi, prav taki!“

Glávor.

Čésto . . .

Čésto še v dôbi pomladni
Vetri zavejejo hladni —
Mlademu srcu preteči
Smrtno pogubo — noseči!

Varuj, o dete, si cvetje
Svoje varúj mladoletje — —
Vetrov ti boj se premraznih,
Tvojemu srcu — poraznih!

Posavska.

Moji znanci.

(Spisal G. Flori.)

Y spomin mi stopajo moji mladi znančki, katerim sem bil nekoč prijatelj, s katerimi sem se zabaval, razveseljeval tako, da sem se za par trenutkov popolnoma zamislil v otročje življenje, da sem se preselil v davno mi minula leta mladostna, da sem se pootročil sam v krogu svojih mladih prijateljčkov. Z njimi sem se igral, opazoval njihovo priprosto vedenje, in zdelo se mi je, da sem tudi še sam otrok, vesel, brezskrben, nedolžen in — bil sem srečen. Posebno se mi obnovi ta žalni, vendar tako blagodejni spomin, kadar vas

vidim, kako se veselo igrate v večjih skupinah, ali pa še takrat, kadar vidim na sliki družbico veselih otročičev, kakor je n. pr. današnja „Angeljčkova“.

Kako so se jim smešila ta okrogla, napeta ličeca, in kako radovedno so zrl name s svojimi ljubkimi očesci, in kako pozorno so me poslušali! Ej, te kodrolase glavice, kako mi zró še sedaj v duhu nasproti, kako se mi smešajo, prav tako kot nekoč, da, prav tako! Rad se jih spominjam teh nedolžnih bitij, tem raje, ker so že zapustili to solzno dolino; njihovi angelji varuhi so jih odvedli v nebeške prostore, da postanejo sami angeljčki — — — Toda, kaj izgubljam čas s praznimi besedami; kajne, naj vam jih rajše na mestu takoj predstavim! Torej dovolite, da pričnem!

I.

No, seveda, tebe ne pozabim na noben način, kodrolasi Tinček! Kako te imam še jasno v spominu, vprav, kot da si živ; ono drobno glavico mi stezaš nasproti, ročici dvigaš proti meni, — a v resnici si tako daleč, daleč strani.

Tega vam predstavim najprej že zato, ker je bil sinček moje sestre, a jaz sem bil torej njegov stric, da veste. Moja sestra je omožena pri sosedovi hiši, in ako vam rečem, da je bil Tinček več pri nas, kot pa doma, mi lahko verjamete.

Hodil sem tedaj v mesto v šolo, a vsake počitnice sem se vračal redno domov na praznike. Da bi vi znali, kako me je težko pričakoval! Tiste dni pred prazniki je tičal vedno pri nas za pečjo, in rdeča ličeca so mu gorela od nestrpljivosti. In kako tudi ne? Kaj mislite, da sem bil jaz slab striček, o nikakor ne! Žepe, polne fig in rožičev, medenih konjičkov in petelinčkov, in Bog zna, česa vse mu nisem donesel! A vse to sem oddal njemu. To ni mala stvar. Ako me je torej težko pričakoval, ako me je imel rad, kdo bi se mogel temu čuditi? Vi gotovo ne.

Tudi jaz sem ga imel jako rad. Pestoval sem ga, vzdigal proti stropu in — — — no, kaj mislite, da ga nisem mogel? Saj ni bil težji od petelina, a star šele kake tri leta.

O Božiču pa, ko je zapadel sneg na debelo, sem ga zavil v gorka oblačila, izvlekel stare sani, in šla sva na hrib, drsat se. Da bi ga videli, kako je ploskal z ročicami, ko so zletele sani kot blisk po hribu nizdol, da je vseršelo in se kadilo pod nama. In ako sva se včasih prav pošteno zvrnila na gladkih tleh, kaj mislite, da je jokal? O ne, Tinček ni bil nikako preobčutljivo dete! Samo obrazek se mu je malo nakremžil, a čez par trenutkov je bil že zopet vesel.

Ko pa sem odhajal od doma, tedaj mi je bilo jako hudo pri srcu. Tinček je jokal, a jaz sem mu moral obljubiti, da kmalu zopet pridem, a tedaj da mu donesem zopet nekaj tako lepega. In na ta način sem ga potolažil.

Kot vidite, sva bila res dobra znanca in prijatelja.

Neko zimo se je pa prehladil. Kot sem že rekel, je bil Tinček doma pri sosedovih, kakih šestdeset korakov oddaljen od naše hiše. Doma niso bili Bog vé kako bogati, in zato tudi Tinčka niso mogli posebno gorko oblačiti. Po letu je hodil, kot navadno kmečki otroci, v sami srajčki okolo, a po zimi ni imel niti čevljičkov. In ker od sosedovih pa do nas ni bilo daleč, je prišel včasih po zimi k nam v sami srajčki, gologlavi in bos. Tako je bilo tudi tedaj. Prišel je kot po navadi k nam, a vrata so bila zaklenjena. Klical je in trkal na duri, toda kdo bi mogel slišati to njegovo rahlo trkanje in otročji glasek! Predno so ga začuli, je bil že ves prezebel, in tresel se je od mraza, ko je stopil v gorko sobo.

Drugi dan pa ga je jako bolel vrat. Ves mu je otekel, težko je spravil besedo iz grla, in jesti tudi ni mogel drugega kot mleko. Joj, kako se je mamica prestrašila! Spoznali so takoj, da je to davica, in vedeli, da je to huda in neusmiljena morilka mladih bitij. A Tinček je ležal pokojno v svoji postelji, očesci je upiral v strop in trpel potrpežljivo kot jagnje. Toda bilo mu je vedno hujše. Ležati se je bil naveličal, zato je vstal iz gorke postelje in sedel na klop poleg svojega dedeka. S težkim srcem je dedek opazoval, kako bolezen napreduje, videl njegov otekli vrat, upadla ličeca. A Tinček se je privil k njemu, pogledal ga s solznimi očmi tako milo, tako proseče, češ, dedek, pomagaj mi! Debela solza je prilezla temu po nagubanem licu, in mislil je sam pri sebi: „Glej, glej nedolžno stvarico, nikomur ni nič žalega storila, a koliko mora trpeti! Pa bi raje smrt posegla po meni, obnemoglem, sivem starcu in pustila tega otročiča, naj živi!“

Toda bolezen je napredovala. Drugi dan na večer je Tinček umiral. Uprl je še jedenkrat svoji očesci v mamico tako zaupljivo, odprl usteca, hlapnil po zraku in obnemoglo mu je telesce; dušica se je dvignila in zletela nedolžna in nežna mej angeljskimi kori v nebesa. Oj, kako je mamica plakala, kako je dedek tiščal oči skupaj; a vsejedno mu je pridrsela solza za solzo po razoranem licu. Kako se mu je krčilo srce — — — — — toda, čemu naj vam opisujem žalost, saj je je že tako

dovolj na svetu, čemu naj bi jo množil še jaz s svojim opisovanjem! Ne, tega ne morem, ne smem.

Povem naj vam le še, da je ležal Tinček na mrtvaškem odru, prav kot pokošen cvet. Od vseh strani ga je obdajalo zelenje, pušpanovi in bršljinovi venci so se mu vili po obeh straneh, a on je ležal mirno, smehljajočih se lic, — pravi angeljček.

In kaj mislite, da sem storil jaz, ko sem zvedel to žalostno novico, da je Tinček umrl? Jokal sem, da, jokal, in ni me sram, tega povedati.

O Veliki noči pa, ko sem došel domov na počitnice, ni bilo Tinčka, da bi me obiskal, zato sem ga obiskal jaz na pokopališču. In v rahlo zemljo, pod katero spava moj Tinček, sem vsadil pomladne cvetlice: bele zvončke. Vsako pomlad se zakrije grob na gosto s temi cvetkami, oznanjaje, da pod njimi spava nedolžno bitje smrtni sen.

Ko pa zapihlja pomladen veterc, zazibljejo se zvončki na grobu, a moj znanček počiva v zemljinem naročju mirno, pokojno.

Na pustni torek.

(Spisal *Pivčan*.)

Pravijo, da je Gorupov Tevže nenavadno umen in prebrisan, in da mu nikoli ne izpodleti, česar se loti. Vendar lansko leto je imel na pustni torek veliko 'smolo'.

Kakor vsako leto so imeli Gorupova mati ta dan veliko opravila. In kako tudi ne? Saj je treba za pustni večer vendar kaj boljšega pripraviti, saj je pust samo jedenkrat v letu in ta dan naj bi želodec česa pogrešal! — Tako so že v jutro Gorupova mati zakurili v peči, česar ne storé vsak dan, ker sicer kuhajo na ognjišču. A danes je treba pripraviti peč za pêko. Sam Tevže je pri njih. Starejši bratec Polde je odšel v šolo in oče v gozd po drva. Pa ménite, da je Tevže kaj pomagal materi, ko so imeli toliko dela? Morebiti bi bil rad kaj storil v pomoč, a kaj — kamor se je prestopil, tam je bil v napotje.

Ko so mati že zamesili testo in je zgnetli v hlebe in kolače in potico, pa so hiteli k peči pogledat, če je dovolj razgreta. Tevže seveda za njimi.

„Skoči mi po omêlo, da peč razgrebem.“

Tevže vesel, da more kaj postreči, hiti za vrata in prinese materi metlo.

„Ti znaš pomagati, res, ti! Ali nisem rekla: omêlo. Veš kaj je omêlo?“ jezé se mati in hité sami v hram ter prinesó venkaj drog ovit na koncu z dolgim mahom in platnom.

Tevže gleda od daleč, kako mati grebejo žrjavico na kraj peči, a nič kaj ga ne zanima in kar dolgčas mu je. Počasi se zopet približa materi, ter jih pocuka za obleko, rekoč:

„Mati, kaj pa mucek, da ga ni tukaj? Še nič ga nisem videl danes. Kje pa je mucek? Slišite!“

„Ti otrok ti nemarni! Poberi se mi vendar, da te ne sunem z omelom.“

Tevže sam ni vedel, kako hitro je prišel na vrata, tako se je ustrašil. Slišal je bil o Božičih, ko so mati tudi pekli, od očeta besede: „ženske so takrat najbolj sitne, kadar pekó“. Dosedaj kar ni mogel popolnoma umeti, kaj so oče hoteli s tem reči, a danes si je že nekoliko znal razlagati pomen teh besedij. Vendar Tevže je blaga dušica, on ima mater rad, zato pa tudi ni dolgo premišljal o tem. Vedel je, da bodo mati drugačni, ko opravijo vse, in da njemu urežejo prvemu kolača in potice.

Spomnil se je zopet na mucka, kako da ga ni na izpregled. Zato jo mahne po dvorišču iskat ga. Mraz je bilo, da je kar škripalo. Brž začne dihati v pest, da bi si pogrel prstke, a kaj ko ga tudi v noge zebe. Že se hoče vrniti nazaj v toplo kuhinjo.

„Mijav.“

Tevže obstane in posluša.

„Mijav.“

„Ah, mucek!“ vikne Tevže, steče proti hlevu in odpre vrata. „Rrr-mev, rr-mev“, ga pozdravi mucek in se mu vije okoli nog držeč rep visoko navzgor.

„Ah, ubogi mucek, gotovo so te oče zaprli v hlev, ko so odhajali v gozd — kaj ne? Oh, kako te zebe!“

To rekši vzdigne mucka za prednje noge, tako da se mu obesijo zadnje tace in rep čez kolena, in ga nese v kuhinjo.

Prišedši na prag vidi peč že pripravljeno: na klopi pred pečjo čakajo beli, lepo skvašeni hlebi, in na robu ognjišča je postavljena v zeleni kozici okrogla potica, pomazana na vrhu z rumenjacom in medom. Mati so imeli sedaj priti iz sobe in dejati pecivo v peč.

„Le čakaj mucek, sedaj se bova pa pogrela, saj se ves treseš mraza.“ To rekši stopi Tevže pred peč in potisne mucka tik k žrvavici. — Tsss — nekaj zacvre in muckove brke se zvijó osmojene v gube. Mucek pa — nebôdilen — sune z vsemi štirimi, zvije se Tevžetu iz rok, skoči naravnost na rob ognjišča, prevrne potico na tla in jo ubere skozi vrata, kakor bi mu gorelo za hrbtom. Mati pridejo mej tem iz sobe in vidijo ves prizor. Komaj se Tevže zavê, kaj se je zgodilo, že čuti jedno roko materino v laseh in drugo na plečih. „Lop, lop, lop“ odmeva nakrat po njegovem hrbtu in „ojej, jej, jej“ se razlaga po kuhinji, dvorišču in daleč po vasi.

K sreči se je nevihta v trenutku polegla, kajti mati so naglo zagrabili potico na tleh in jo ogledovali, kako je poškodovana. No, testo je bilo čisto in nedotaknjeno, pač pa je bila kozica na robu vsa pobita, tako da so jo morali naglo zamenjati z drugo posodo.

Tevže se je mej tem zmuzal pod kap pred hišo, pozabil na ves mraz in jokal je, bridko jokal. Ni vedel, ali bi se jezil na-se ali na mucka, ki se je usedel pred hlevom na prag, oziral se po strani na Tevžeta, lizal si tačico sedaj levo, sedaj desno in skušal zravhati zveržene brkice. Bog ve, koliko časa bi se bila tako gledala, da ni prišel Polde iz šole, kateremu je jokaje povedal vso nesrečo. Poldetu se zelo smili bratec, ker pač razume, kaj se to pravi: pustni večer biti brez večerje! Lepo prosi mater, naj mu odpusté; in res se dajo kmalu utolažiti. — Potoki Tevžetovih solzâ in bratove prošnje omečé tudi očeta. Po tako grdem dnevu se je zdel Tevžetu še veliko lepši — mastni pustni večer!

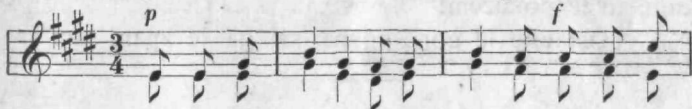

36. Večerna molitev.

Moderato.

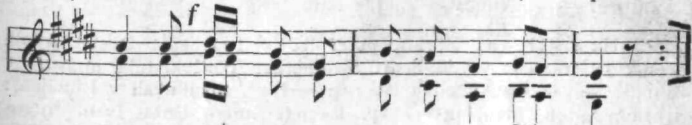
P. Angelik Hribar.

1. Ro - či - ce skleni zdaj in mo - li: „Ne - be - ški
2. Če sem kaj gre - ha danes sto - ril, Otrok pre -
3. S perot - mi rah - lo me o - de - ni Tvoj angelj
4. Zdaj se po - kri - žaj s tremi kri - ži, Po - tem pa

1. O - če lju - bi moj, Z ne - bes o - zri se na - me
2. šeren, razu - zdan; Če sem kaj hu - de - ga go -
3. da bom mirno spal; Po no - či zve - sto čuj pri
4. lé - zi na u - hó! Ta - kó! in zdaj le - po za -

1. do - li In bra - ni v spanju me ne - coj.
2. vo - ril, Od - pu - sti, prosim Te ske - san.
3. me - ni, Da se stra - hov ne bo - dem bal.“
4. mi - ži, Pa spančkaj mir - no in slad - kó.

Jož. Stritar.

Dobro mu, kdor si zna pomagati iz zadrege.

Čevljarski vajenec hoče odtrgati na voglu nabit razglas; a zasači ga stražnik in mu reče: „Zlobnež, kaj delaš tu? Takoj z menoj v zapor!“

„O gospod“, odgovori deček, „saj sem hotel le pogledati, kaj je še napisanega na drugi strani!“

J. Kovec.

Kratkočasnica.

Kaj porednež zna. Stepla sta se dva dečka, jeden bogat in jeden reven. Mati bogatega dečka zavpije nad revežem skozi okno: „Čakaj, paglavec, če pridem doli, ti že pokažem!“

„Ostanite le gori, gospa, saj ga že znam sam.“

Zastavica.

Oh, grčavo vedno jaz imam betico,
Če čitaš naprej me, — če čitaš nazaj,
Ti dečko, ti imaš pa bistro glavico,
Povej mi no vendar, kedo sem jaz, — kaj?

(Odgonetka in imena rešilcev v prib. listu.)

Rešitev ugank in šaljivih vprašanj iz 1. lista:

1. V lekarni. — 2. Voda, ki goni mlinska kolesa in nosi velikanske ladije. — 3. Vrata, ki ločijo tega, ki potrka, od onega, ki odpre. — 4. Noge. — 5. Jaz sam.

Uganili so; Zorko, petošolec v Ljubljani; Dostal Adolf, učenec IV. razreda v Ljubljani; Šlamberger Tonček, Inka in Nuša v Kranju; Mayer Ana, učenka IV. razr. pri gg. uršulinkah v Ljubljani; Krušnik Anton, Mencinger Josip, Laboda Janko, Lužar Ivan, drugošolci, Langerholc Janko, šestošolec v Kranju; Vršič Alojzij, realčan, in Reich Alojzij, učenec v Ljutomeru.